

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-ës
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-5/09

Priština, 19. maj 2011. godine

U postupku:

S.D.

Žalilac

protiv

Ž.S.

Podnosilac imovinskog zahteva/ tuženik

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova sastavljeno od predsedavajućeg sudije Antoinette Lepeltier-Durel, sudija Anne Kerber i Sylejman Nuredini, u žalbi protiv odluke KPCC/A/13/2008 Komisije Kosovske Agencije za imovinu (spis predmeta upisan u KAI pod brojem KPA36452), od dana 14. aprila 2008. godine, nakon zasedanja održanog 19. maja 2011. godine, donosi sledeće

PRESUDA

- 1- Žalba S.D. je prihvaćena.
- 2- Poništena je odluka KPCC/A/13/2008 Komisije Kosovske Agencije za imovinu od dana 30. aprila 2008. godine, u delu koji se odnosi na imovinski zahtev podnet dana 7. maja 2007. godine, od strane Ž.S., upisan pod brojem KPA36452.
- 3- Imovinski zahtev podnet 7. maja 2007. godine od strane Ž.S., upisan pod brojem KPA36452 je odbačen.
- 4- Tuženik, Ž.S., je obavezna da Vrhovnom sudu pati troškove postupka u iznosu od 50 evra (pedeset evra) u roku od 90 dana od dana uručenja presude inače će doći do prinudnog izvršenja.

Proceduralni i činjenični istorijat:

Dana 7. maja 2007. godine, Ž.S., rođena D., je podnela imovinski zahtev Komisiji Kosovske agencije za imovinu (KKIA) kojim je potražila ponovni posed parcele br. 2210, koja se nalazi na mestu zvanom „Njivče“ Jasenovik, Novo Brdo, u površini od 0 ha 16 a 65 ca, i naknadu za korišćenje parcela bez dozvole.

Ona je navela da je suvlasnik 1/3 navedene nepokretne imovine te i da je parcela zauzeta od strane nepoznatog lica.

Kako bi podržala svoj imovinski zahtev, ona je dostavila KIA sledeću dokumentaciju:

- Posedovani list br. 27 katastarske zone Jasenovik, Opština Novo Brdo;
- Rešenje o nasleđu br. O. No. 249/89 izdato od strane Opštinskog suda u Prištini dana 10. januara 1990. godine;
- Izvod iz matične knjige venčanih sa M.S., čije je ime nečitko.

Ona je naznačila da su ostala lica u zahtevu: S.D. i J.D..

KAI je u svom izveštaju o notifikaciji navela da je parcela u sporu zauzeta ali da, iako su upitali nekoliko meštana, nisu mogli identifikovati ko je zauzeo imovinu pošto isti nije bio prisutan. Notifikacija zahteva je obavljena dana 17. januara 2008. godine ali nikome nije upućena. Dana 4. marta 2008. godine KAI je obradila objavu imovinskog zahteva na parceli. Pošto nije bilo tužene strane da podnese odgovor u određenom vremenskom roku, zahtev se smatrao nespornim.

Izveštaj o verifikaciji KAI je utvrdio valjanost posedovanog lista i rešenja o nasleđu pred Katastarskom upravom i Opštinskim sudom u Prištini. Na osnovu gore navedenog, spomenuto je da ovo rešenje nema pravosnažni pečat te i da nikada nije uložena žalba protiv istog.

Odlukom izdatom dana 30. aprila 2008. godine, Komisija Kosovske agencije za imovinu je odlučila da je podnosilac imovinskog zahteva stekao vlasništvo 1/3 predmetne imovine i naložila da joj se vrati u posed navedena imovina te i da bilo koja osoba koja je zauzela imovinu napusti istu u roku od 30 (trideset) dana od uručenja odluke. KKAI je odbila zahtev za naknadu fizičke štete ili nemogućnost upotrebe pošto to ne spada u njen mandat.

Podnosilac zahteva je primio KKAI odluku dana 12. februara 2009. godine te je 19. marta 2009. godine podnelo zahtev o ponovnom posedu. Nakon toga, ista odluka je dana 12. maja 2009. godine, uručena S.D., koji je bio trenutni posednik parcele.

Dana 9. juna 2009. godine, S.D. (u daljem tekstu žalilac) je uložio žalbu pred Žalbenim većem KAI protiv gore navedene odluke.

On je u žalbi naveo da odluka protiv koje je uložena žalba sadrži fundamentalne greške ili ozbiljno pogrešnu primenu materijalnog i postupnog prava i doneta je na osnovu pogrešnog ili nepotpunog određivanja činjenica: on je naveo da je odluka doneta bez uzimanja u obzir podnetu tužbu koje je još uvek na čekanju u Opštinskom sudu u Prištini.

U podršci svojoj žalbi, žalilac je dostavio Žalbenom veću tužbu koju je zajedno sa S.D., Z.D. i S.D. podneo u Opštinskom sudu u Prištini protiv Ž.S., S.K. i J.D., te i listu članova njegove porodice.

U tužbi, podnosilac tužbe je obrazložio da, među ostalim, sporna parcela je bila vlasništvo pokojnog S.D., dede tužioca i dva prva tužena, svekar trećeg tuženog, te i da je deda imao šestoro dece i da se postupak o nasleđu nakon njegove smrti još uvek nije obavio. Oni su dodali da se ista parcela nezakonito upisala pod imenom jednog deteta njihovog dede, sada pokojnog S.D., koga su nasledile njegova supruga J.D. i dve ćerke Ž.S. i S.K.. One su tražili da im se prizna suvlasništvo parcele kao naslednici njihovog pokojnog oca J.D., jednog od dece njihovog dede.

Kao odgovor na zahtev, Opštinski sud u Prištini je dostavio Vrhovnom sudu rešenje P. br. 1935/08 izdato dana 25. maja 2010. godine, kojim se njihov zahtev odbacio. Ovo rešenje je vezano za nekoliko parcela, u albanskoj verziji, a posebno za parcelu u predmetu što je izostavljeno u engleskom prevodu.

Uložena je žalba protiv ovog rešenja. Žalbeni postupak je još uvek u toku pred Okružnim sudom u Prištini.

Dana 23. oktobra 2009. godine, tuženiku je uručena žalba protiv KKAI odluke. Međutim, ona još uvek nije dostavila odgovor.

Pravno obrazloženje:

Prvostepena odluka je uručena žalioocu dana 12. maja 2009. godine. Na osnovu odeljka 12.1 UNMIK uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079 o rešavanju zahteva o privatnoj imovini, uključujući poljoprivrednu i privrednu imovinu, stranka može uložiti žalbu u roku od trideset (30) dana od dana o obaveštenju o odluci. S.D. je blagovremeno uložio žalbu dana 9. juna 2009. godine.

Žalilac je osporio odluku KKAI iz razloga što tužba pred navodno nadležnim sudom u Prištini nije uzeta u obzir.

Implicitno, žalilac traži od suda da uzme u obzir postupke koji su u toku pred redovnim sudovima kao prejudicialno pitanje koje bi sprečilo KKAI u donošenju odluke.

Vrhovni sud primećuje da je KAI neuspešno pokušala da identifikuje trenutnog posednika parcela u predmetu te pošto nije bilo tužene strane pred KKAI, nakon objavljivanja zahteva na parceli, rezultiralo je da je zahtev nesporan.

Jedino kada je KKAI odluka uručena, S.D. je identifikovan kao posednik parcela i istome je uručena KKAI odluka.

Te stoga, KKAI nije mogla znati o eventualnom postojanju prejudicialnog nerešenog predmeta pred Opštinskim sudom u Prištini.

Pošto su dve žalbe u postupku pred redovnim sudovima poznate, Vrhovni sud ispituje ove dve paralelne tužbe. Sud takođe primećuje da su oba postupka pred KKAI i pred Opštinskim sudom u Prištini zasnovana na nasleđu. Sa jedne strane, podnosilac zahteva Ž.S. je dostavila KKAI rešenje o nasleđu u kome je navodeno da je ona jedan od naslednika njenog pokojnog oca S.D.. KKAI je smatrala da je ovo rešenje o nasleđu valjano te nije direktno osporeno od strane podnosioca žalbe. Dok sa druge strane, žalilac zajedno sa svojom braćom i sestrom su podneli tužbu u Opštinskom sudu u Prištini, gde su tražili od

suda da odluči da je njihov pokojni otac, J.D., bio jedan od nasljednika njihovog pokojnog dede, S.D., takođe i pokojni S.D., te stoga, parcela nije trebala da se upiše jedino pod imenom pokojnog S.D..

Istina je da ako bi redovan sud doneo završnu odluku prihvatajući ovaj zahtev, ista bi povredila imovinsko pravo Ž.S., ili deo i/ili bi bila protivurečna odluci KKAI.

Međutim, dokumentacija podneta od strane žalioaca i spis predmeta Opštinskog suda u Prištini čija je kopija poslata Vrhovnom sudu, je podstakla sud da postavi pitanje *ex officio* o nadležnosti KKAI u ovom predmetu.

Shodno članu 365 Zakona o parničnom postupku (Službeni list 4/77-1478, 36/80-1182, 69/82-1596) (koji je u primeni u ovim postupcima na osnovu člana 533.1 Zakona br. 03/L-006 o parničnom postupku pošto je ovaj zakon stupio na snagu 5. oktobra 2008. godine, nakon što je doneta odluka KKAI), drugostepeni sud treba ispitati *ex officio* supstancijalne povrede u pogledu prakse postupka predviđene članom 354, stav 2 istog zakona. Ove supstancijalne povrede se sastoje od nedostatka jurisdikcije prvostepenog suda. (član 354, stav 2, br.3 i 4)

Nadležnost KKAI je postavljena u odeljku 3.1 UNMIK uredbe br. 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079 koji glasi da je KKAI nadležna za rešavanje *“sledeće kategorije zahteva povezanih sa sukobom koji uključuje okolnosti koje su direktno povezane sa, ili su proistekle iz oružanog sukoba koji se desio između 27. februara 1998. godine i 20. juna 1999. godine:*

- *vlasnička potraživanja u odnosu na privatnu nepokretnu imovinu, uključujući poljoprivrednu i komercijalnu imovinu, i*
- *zahteve koji obuhvataju prava na korišćenje privatne nepokretne imovine, uključujući poljoprivrednu i komercijalnu imovinu, ,*

kada podnosilac zahteva trenutno nije u stanju da koristi ta imovinska prava.”

Vrhovni sud smatra da uslov *“povezan sa sukobom”* nije ispunjen u ovom slučaju te stoga KKAI nije nadležna u ovom predmetu.

U izveštaju o prerađi zahteva od dana 7. aprila 2008. godine, KAI je naznačila da je datum gubitka poseda Ž.S. bio 12. june 1999. godine i da trenutni posednik parcele u sporu nije identifikovan.

Međutim, trenutni posednik je kasnije identifikovan kao rođak Ž.S.. Štoviše, zapisnik ročišta održanog u Opštinskom sudu dana 20. aprila 2010. godine, prikazuje da je Ž.S. na pitanje sudije odgovorila da nikada nije bila ometana od strane podnosioca zahteva ili trećeg lica u odnosu na svojinu i korišćenje nepokretne imovine. Odbrana podneta dana 28. novembra 2008, koju je ona podnela zajedno sa majkom i sestrom u ovom postupku kao i izjave podnosioca zahteva kao što je navedeno u odluci Opštinskog suda od dana 25. maja 2010. godine, daje dokaz da je njihovom rođaku data dozvola za upotrebu kuće i obrađivanje zemljišta od strane tuženih ili barem jednog od njih.

Iz ovih činjenica proizlazi da nesaglasnost između članova iste porodice traje već dugo te i da ne potiče od oružanog sukoba koji se dogodio između 28. februara 1998. godine i 20. juna 1999. godine.

Činjenica da je Ž.S. napustila Kosovo 12. juna 1999. godine, zauzimanje parcele od strane njenog rođaka nije nužno izazvano kao posledica ovog oružanog sukoba.

Tekst odeljka 3.1 *“zahteva povezanih sa sukobom koji uključuje okolnosti koje su direktno povezane sa, ili su proistekle iz oružanog sukoba”* se odnosi na direktnu vezu između gubitka poseda i oružanog sukoba ili blisku vezu uzroka koja nedostaje u ovom slučaju. Sporno pitanje u ovom predmetu je jedino postojeće pitanje o nasleđu koje bi se možda dogodilo na isti način nezavisno od oružanog sukoba.

Ova analiza je potvrđena činjenicom da, sve dok se imovinsko pitanje najzad ne reši, onda svojinsko pravo nad parcelom u sporu će se rešiti ponovnim posedom Ž.S..

Iz svih ovih razmatranja, Vrhovni sud zaključuje da zahtev podnet pred KKAI od strane Ž.S. ne spada u nadležnost KKAI. Te stoga, odluka protiv koje je uložena žalba ne može

opstati te se treba poništiti. Dalje, donošenje nove odluke sa modifikacijom koja je potrebna odluci KKAI kao što je predviđeno u članu 13.3 UNMIK uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079, Vrhovni sud odlučuje da se zahtev podnet pred KKAI treba odbaciti pošto ne spada u nadležnost ove Komisije. Uzimajući u obzir da će se ovo pravno pitanje koje proizlazi iz zahteva odlučiti na osnovu postupka koji je na čekanju pred Okružnim sudom u Prištini, te nema potrebe uputiti isti redovnom sudu.

Sudska taksa:

U skladu sa članom 8.4 administrativnog naređenja (AN) 2007/05 zamenjen Zakonom br. 03/L-079, strana su oslobođeni troškova postupka pred Izvršnim sekretarijatom i Komisijom.

Međutim, takav izuzetak nije predviđen u postupcima pred Žalbenim većem.

Kao posledica, normalan režim sudske takse predviđen Zakonom o sudskoj taksi (Službeni list SAPK-3. oktobar 1987. godine) i AN br. 2008/20 Sudskog saveta Kosova o ujednačavanju su primenljive postupcima pred Žalbenim većem.

Te stoga, sledeće sudske takse u ovom žalbenom postupku::

- tarifa sudske takse za ulaganje žalbe (odeljak 10.11 AN 2008/2): 30 € (evra)
- tarifa sudske takse za donošenje presude (odeljci 10.21 i 10.1 AN 2008/2), uzimajući u obzir da vrednost imovine bi se razumno moglo oceniti da obuhvata iznos između 1.001 i 2.2.500 € (evra): 20 € (evra) .

Sudska taksa spada u teret tuženika pošto je izgubio slučaj.

U skladu sa članom 46 Zakona o sudskim taksama, završni rok za plaćanje taksi za osobu čije je prebivalište van države ne sme biti manji od 30 dana i ne viši od 90 dana. Vrhovni sud odlučuje, u konkretnom slučaju, da će sudska taksa biti plaćena od strane žalioaca u roku od 90 dana od dana prijema presude.

Pravni savet

Prema članu 13.6 UNMIK uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom 03/L-79, ova presuda je završna i važna te se ne može osporiti putem redovnih ili neredovnih lekova.

Podpisano od strane: Antoinette Lepeltier-Durel, EULEX Predsedavajući sudija

Podpisano od strane: Anne Kerber, EULEX sudija

Podpisano od strane: Sylejman Nuredini, sudija

Podpisano od strane: Urs Nufer, Eulex registrar